

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XV. évfolyam, 8. szám, 2012

Megjelenik kéthetente
2012. május 8.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Németh Noémi
nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	7
Nemzetközi piaci információk.....	11
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	12
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése.....	13
CUKORPIACI JELENTÉS.....	18
Agrárpolitikai Hírek.....	19

ÖSSZEFOGLALÓ

Az *IGC* elemzői a világ búzatermését a 2012/2013. szezon vonatkozásában 675 millió tonnára csökkentették április végi előrejelzésükben.

A kukorica 2012/2013-ban globálisan 169 millió hektárt foglalhat el, ami minden idők legnagyobb termőterülete lehet.

A megyei Kormányhivatalok Földművelésügyi Igazgatóság május 2-i közlése szerint a tervezett terület 85 százalékán végeztek a kukorica vetésével.

Az *Oil World* áprilisi jelentése szerint globális szinten a szójabab termése 238,1 millió tonnára csökkenhet, míg a napraforgómag kibocsátása 38,8 millió tonnára emelkedhet a 2011/2012. gazdasági évben. A hét legfőbb olajnövény (szójabab, földimogyoró, kopra, gyapot-, repce-, napraforgó- és pálmamag) globális zárókészlete soha nem látott mértékű, 21 millió tonnás csökkenést szenvedhet el.

A megyei Kormányhivatalok Földművelésügyi Igazgatóságainak május 2-i jelentése szerint Magyarországon a napraforgó tervezett vetésterületének 97 százalékán került talajba a vetőmag.

A londoni és a New York-i árutőzsdéken a cukor határidős jegyzése csökkent 2012 áprilisában az előző hónap-hoz képest.

A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) szerint elsősorban India növekvő cukorkereslete miatt 28 millió tonnával 200 millió tonnára kell növekednie a globális kibocsátásnak 2020-ig.

Az Európai Bizottság várakozása szerint az Unióban 3,1 százalékkal 68,65 tonna/hektárra csökkenhet a cukorrépa termésátlaga az idén.

GABONAPIACI JELENTÉS

Az *IGC* a gabonafélék globális termését 1,869 milliárd tonnára teszi a júliusban kezdődő 2012/2013. gazdasági évre, ami az előző szezonhoz képest 1,5 százalékos növekedést jelent. A felhasználást 1,865 milliárd tonnára becsülik az elemzők (1,5 százalékkal több, mint egy évvel korábban), míg a zárókészlet 383 millió tonna körül várható. A készlet/felhasználás aránya 20,5 százalék lehet, vagyis az előző gazdasági évihez viszonyítva változatlan marad.

Az *IGC* elemzői a világ búzatermését a 2012/2013. évi szezon vonatkozásában az előző hónapoz képest 5 millió tonnával 675 millió tonnára csökkentették április végi előrejelzésükben, ez 19 millió tonnával elmarad a folyó gazdasági év eredményétől. Ennek oka, hogy az Európai Unióban a kemény tél és a hosszantartó aszály jelentősen rontotta a terméskilátásokat. Az előző évihez viszonyítva ugyancsak kevesebb termény betakarítása várható Kazahsztánban, Ukrajnában, Argentínában, Marokkóban és Ausztráliában, míg Oroszország, Kanada, USA és India kibocsátása növekedhet.

Az Európai Unió búzatermése az előző gazdasági évihez képest 5,8 millió tonnával kevesebb, azaz 133,1 millió tonna lehet. A fagykarak Franciaországban, Németországban, Közép- és Kelet-Európában, míg a szárazság Görögországban, Olaszországban és Spanyolországban rontják a várható hozamot. Kazahsztánban, ahol többnyire tavaszi vetésű búzát termesztnek, a kedvező időjárás ellenére is 30 százalékkal kevesebb, 16 millió tonna kenyérgabona betakarítására számítanak. Oroszországban, átlagos hozammal kalkulálva, az előző szezonhoz képest 1,8 millió tonnával több, vagyis 58 millió tonna termény kerülhet a raktárakba. Ukrajna déli termőterületein a vetés idején aszály, később pedig fagykarak rontották az őszi gabona minőségét, ezért mintegy 2,4 millió hektárnyi területet kell a gazdáknak újravetniük, főleg kukoricával és árpával. Ennek következményeként a búzatermő területek 4,8 millió hektárra csökkennek (25 százalékkal), a kibocsátást pedig 14 millió tonnára becsülik (7,3 millió tonnával kevesebb, mint az előző gazdasági évben).

Az Egyesült Államokban az átlagosnál melegebb időjárás kedvezett az őszi kalászosok fejlődésének, 64 százalékkal április közepén jó és kiváló állapotúnak bizonyult. A búza betakarítható területe előreláthatóan 4 százalékkal 19,3 millió hektárra növekszik, így az elmúlt 5 év átlaghozamával számolva, 58 millió tonna ke-

rülhet raktárakba (3,6 millió tonnával több, mint egy évvel korábban).

Argentínában a búza vetésterületének 10-15 százalékos csökkenése várható a természet jövedelmezőségének kedvezőtlen alakulása miatt. A termelés is 1 millió tonnával, 13 millió tonnára csökkenhet a 2012/2013. gazdasági évben. Ugyanezen ok miatt Ausztráliában is 400 ezer hektárral kisebb területen, 13,7 millió hektáron kezdik a vetést a gazdák májusban, így 12 százalékkal, 26 millió tonnára eshet vissza a kibocsátás. Kínában a vetésterület változatlanul 24,3 millió hektár maradhat, az északi és északkeleti területeken az időjárás kedvezett az őszi búza fejlődésének és a tavaszi búza csírázásának, ugyanakkor Szecsuan tartomány aszályos időjárása miatt a kibocsátás 1,9 millió tonnás csökkenésére, (116 millió tonnára) számítanak az elemzők.

A búza nemzetközi kereskedelme a folyó gazdasági évinél 5 millió tonnával kevesebbre, azaz 135 millió tonnára mérséklődhet a 2012/2013. évi szezonban, aminek a megnövekedett kukoricakínálat az oka.

Az északi féltekén a kukorica vetése javában zajlik, 2012/2013-ban globálisan 169 millió hektárt foglalhat el a növény, ami minden idők legnagyobb termőterülete lehet. A vetésterület erőteljesen növekedhet az USA-ban, az EU-ban és Ukrajnában, míg Dél-Amerikában átlagos szintre eshet vissza. A termésátlag is rekordszintet érhet el, világviszonylatban 5,3 tonna/hektár hozamra számítanak az *IGC* szakértői, ezáltal rekord mennyiségű, akár 900 millió tonnát meghaladó termést is betakaríthatnak (35 millió tonnával több, mint az előző szezonban).

Az USA néhány államában az átlagosnál korábban kezdték a vetést, míg a kukoricaösvény nyugati államaiban az eső hátráltatta a mezőgazdasági munkákat. Ennek következtében április 29-ig a tervezett szántóterület 53 százalékán került vetőmag a talajba. A betakarítható területet az előző időszakhoz képest 5 százalékkal nagyobbra, 35,7 millió hektárra becsülik a szakértők, amelyről – 9,8 tonna/hektáros átlaghozammal kalkulálva – 12 százalékkal több, vagyis 350 millió tonna termény kerülhet a raktárakba.

Az EU-ban a kukorica által elfoglalt terület 6 százalékkal 9,4 millió hektárra növekedhet, aminek oka egyrészt a termés iránti intenzív kereslet, másrészt a fagykarakat szenvedett őszi gabonaterületek felülvetési kényszere, elsősorban Bulgáriában és Romániában. A terület bővülése ellenére a termésmennyiség az előző

időszakhoz képest változatlanul 65,1 millió tonna marad.

Ukrajnában a kukoricaterület 41 százalékos bővülésére számítanak, hiszen az időjárás okozta károk miatt számos helyen újra kellett vetni az őszi kalászosokat. Minisztériumi közlés szerint előreláthatóan 1,2 millió tonnával több, vagyis 24 millió tonna tengeri betakarítása várható. Kínában 600 ezer hektárral 34 millió hektárra növekedhet a növény vetésterülete, a kibocsátás ellenben 5,8 millió tonnával 186 millió tonnára csökkenhet.

Az előrejelzések szerint a kukorica iránti globális kereslet 3 százalékkal bővülhet a 2012/2013. gazdasági évben, ezzel elérheti a 893 millió tonnát. Mivel a termés még ezt a mennyiséget is túlszámolhatja, négy év

után először lehet számítani a zárókészlet növekedésére, vagyis 135 millió tonna kukorica lehet az év végén a raktárakban, az egy évvel korábbi, 128 millió tonnához képest. A nemzetközi kukoricakereskedelem 6 millió tonnával bővülhet a következő szezonban, ezzel elérve a 100 millió tonnát.

A megyei Kormányhivatalok Földművelésügyi Igazgatóságai május 2-i adatai szerint Magyarországon a tervezett terület 85 százalékán vetették el a kukoricát. Csaknem befejezték a munkát Baranya, Fejér, Tolna, Somogy, Bács-Kiskun, Pest és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben. A vetési munkálatokkal Győr-Moson-Sopron megyében 48 százalékban, Komárom-Esztergom megyékben 63 százalékban végeztek.

Agrárpolitikai Hírek

- Május 15-éig adhatják be a termelők az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból (EMGA) a területalapú (SAPS), valamint a termeléshez kötött jogcímeknél a nemzeti kiegészítő (top-up) támogatásokra vonatkozó kérelmüket a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. Az egységes kérelem az említett határidőt követően még 2012. június 11-én 24 óráig is beküldhető, de ebben az esetben a megállapított támogatási összeg munkanaponként 1 százalékkal csökkentésre kerül. A 2012. június 11. után beérkező kérelmeket az MVH érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.
- A vidékfejlesztési szaktárca május közepére nyújtja be a kormánynak az agrárbank koncepcióját. A zöldbank néven is emlegetett pénzügyintézetnek az lenne a feladata, hogy a mezőgazdasági, erdészeti, természet- és környezetvédelmi célú beruházásokhoz forrásokat juttasson az ágazat szereplőinek. Forráskerete több tízmilliárd forint lesz, és céljai között szerepel a fiatal gazdák, valamint a családi gazdaságok támogatása, számukra kedvezményes hitelkonstrukciók kidolgozása.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2012. 16. hét	2012. 17. hét	2012. 17. hét / 2012. 16. hét százalék
Étkezési búza	tonna	-	1 304	-	4 643	1 857	40
	HUF/tonna	-	56 366	-	56 122	56 257	100
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	-	3 611	-	8 519	9 526	112
	HUF/tonna	-	50 184	-	48 374	50 707	105
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

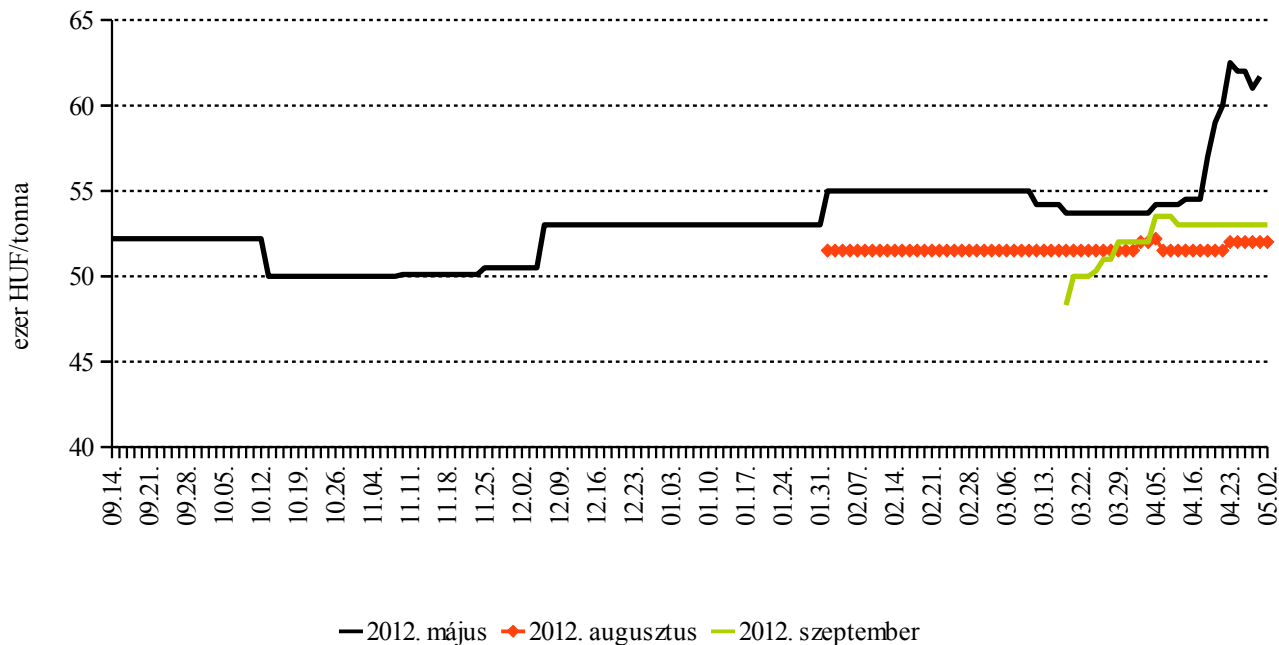
2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2011. 17. hét	2012. 16. hét	2012. 17. hét	2012. 17. hét / 2011. 17. hét százalék	2012. 17. hét / 2012. 16. hét százalék
Étkezési búza	tonna	947	4 643	1 857	196	40
	HUF/tonna	69 607	56 122	56 257	81	100
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	4 451	8 519	9 526	214	112
	HUF/tonna	55 058	48 374	50 707	92	105
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

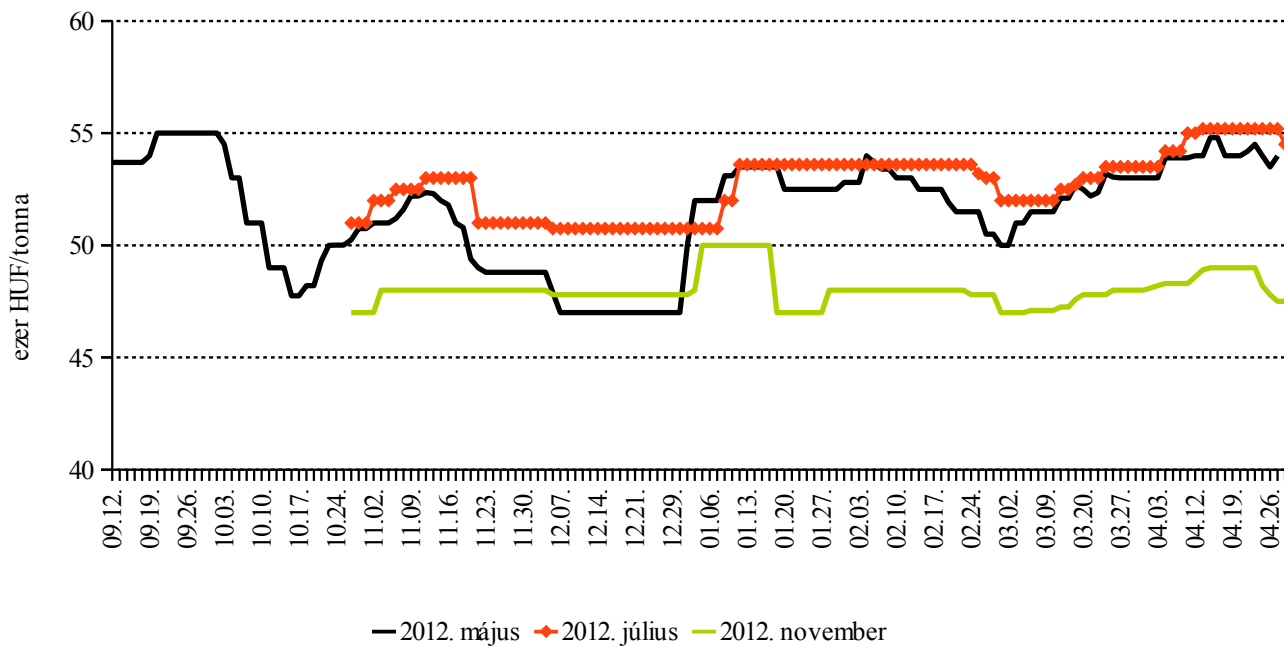
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

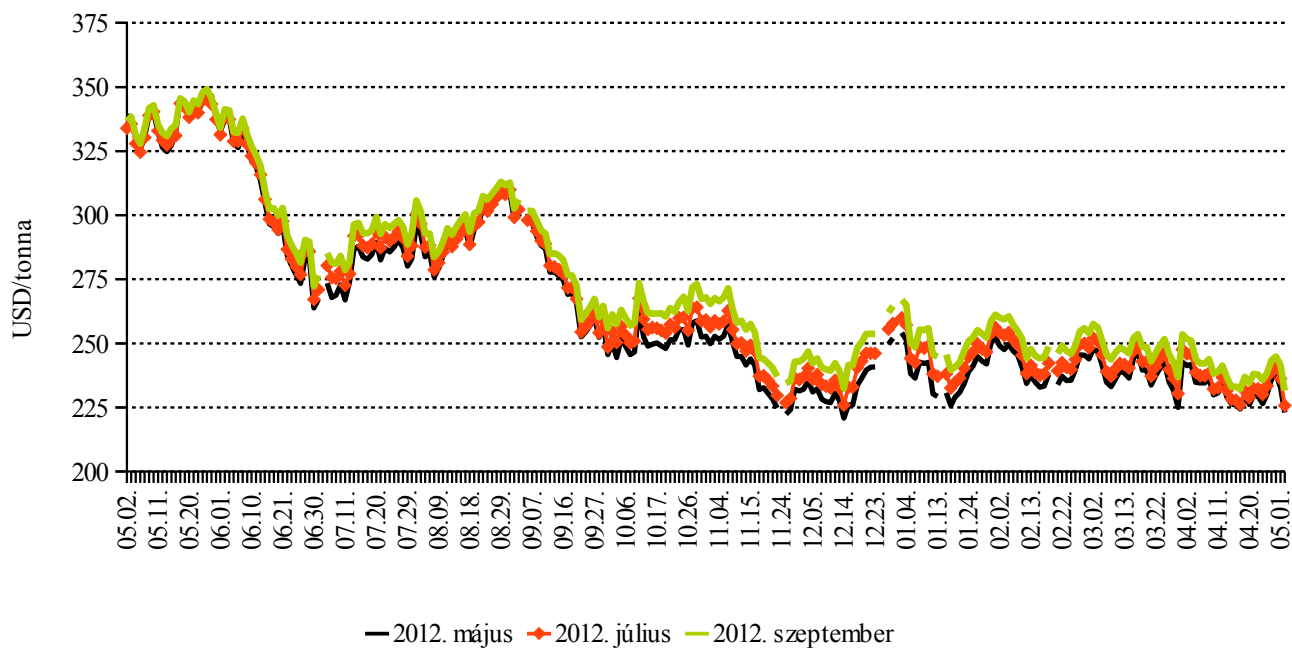
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

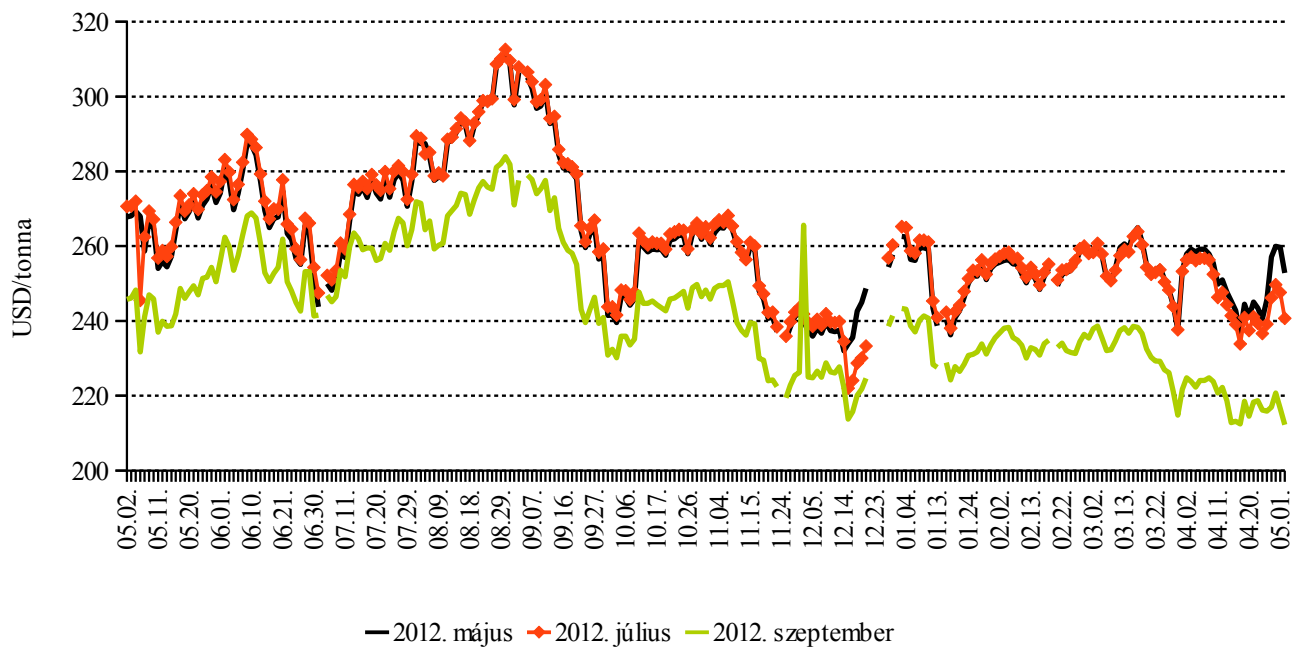
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

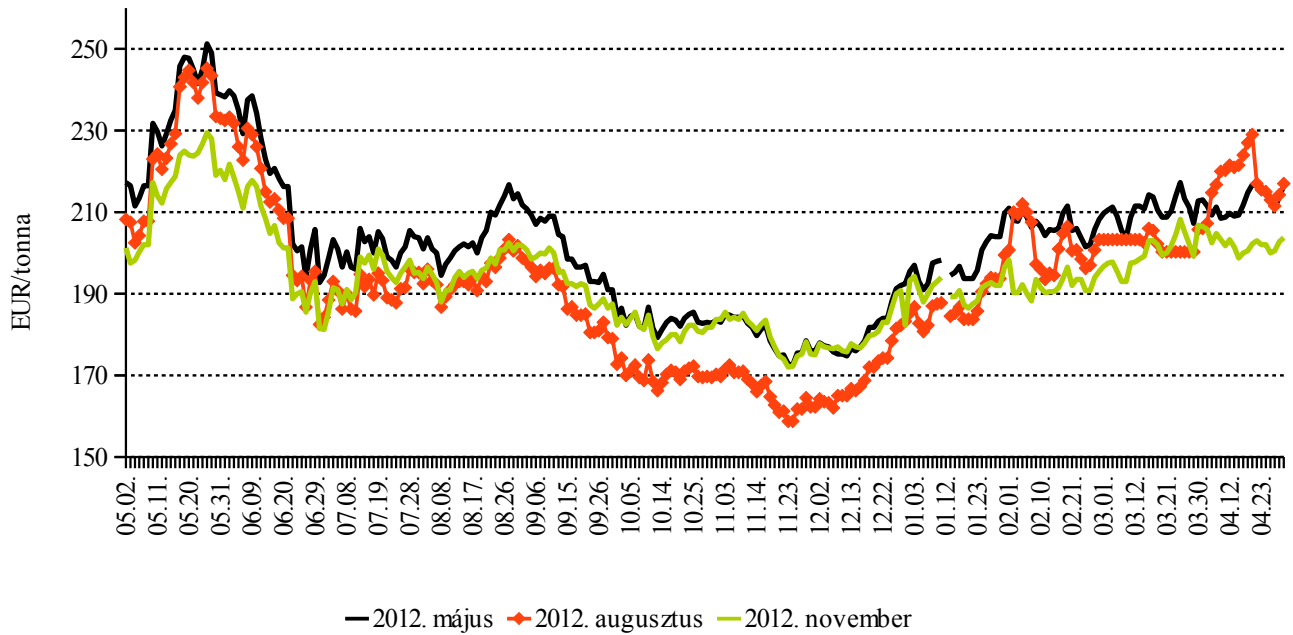
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

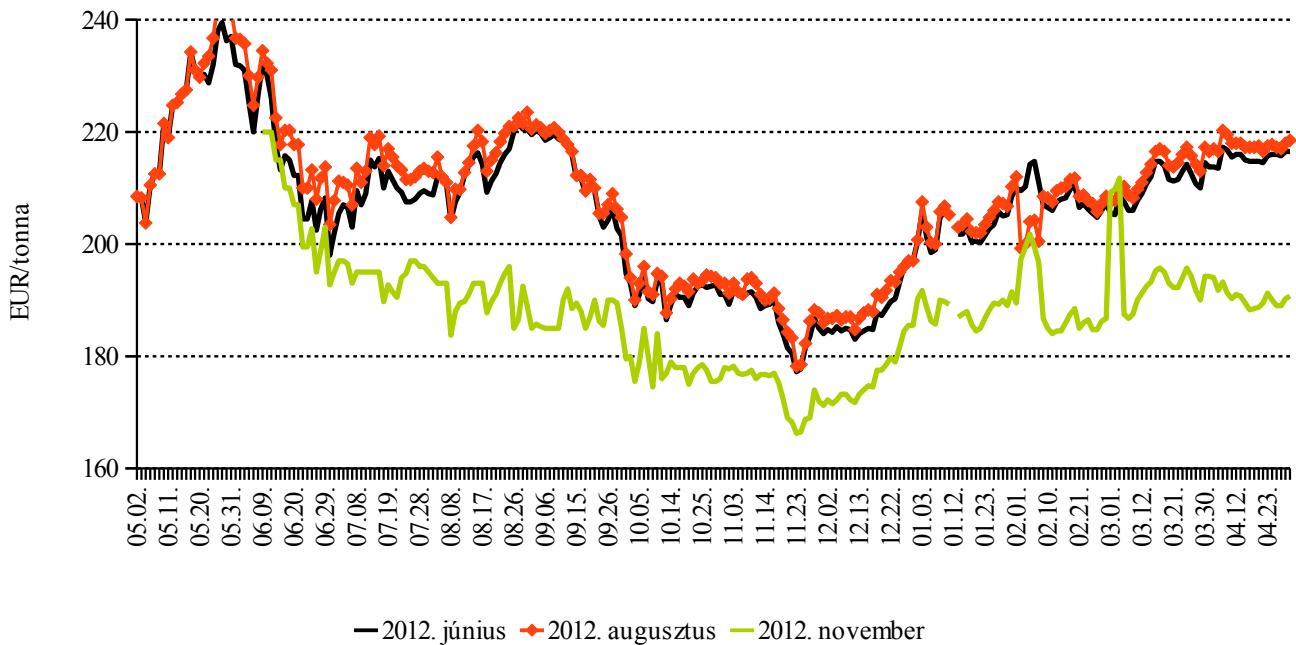
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2011. 17. hét	2012. 16. hét	2012. 17. hét	2012. 17. hét / 2011. 17. hét százalék	2012. 17. hét / 2012. 16. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	412	459	117	29	26
	HUF/kg	105	78	78	74	99
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	738	871	462	63	53
	HUF/kg	105	81	81	77	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	346	486	91	26	19
	HUF/kg	119	88	100	84	113
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	22	32	10	46	32
	HUF/kg	114	86	83	73	96
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	17	32	-	-	-
	HUF/kg	125	94	-	-	-
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	284	414	88	31	21
	HUF/kg	102	76	77	76	102
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	512	448	177	35	40
	HUF/kg	104	79	79	76	100
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	34	23	-	-	-
	HUF/kg	114	90	-	-	-
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	20	38	-	-	-
	HUF/kg	126	98	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2012. február	2012. március	2012. április
Finomliszt BL 55	208	204	206
Fehér kenyér	268	267	268
Félbarna kenyér	263	265	262
Étkezési búzadara AD	214	214	215

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2012. április 30.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. május	216,50	62 272	2012. május	237,93	51 807
2012. augusztus	217,00	62 416	2012. július	240,43	52 351
2012. november	203,75	58 605	2012. szeptember	244,84	53 311
2013. január	202,75	58 317	2012. december	252,77	55 038
2013. március	202,50	58 245	2013. március	259,09	56 414
2013. május	202,75	58 317	2013. május	261,22	56 878

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2012. június	216,50	62 272	2012. május	259,92	56 595
2012. augusztus	218,50	62 847	2012. július	249,68	54 365
2012. november	190,75	54 865	2012. szeptember	220,71	48 057
2013. január	192,75	55 441	2012. december	213,86	46 566
2013. március	194,50	55 944	2013. március	218,35	47 544
2013. június	198,25	57 023	2013. május	221,65	48 262

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Repce**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2012. május	487,50	140 220
2012. augusztus	483,25	138 997
2012. november	474,75	136 552
2013. február	467,25	134 395
2013. május	461,00	132 597
2013. augusztus	441,50	126 989

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *Oil World* az előző havi, 240 millió tonnáról szóló jelentéséhez képest 238,1 millió tonnára redukálta a szójabab globális termésére vonatkozó előrejelzését a 2011/2012. gazdasági évre. Ez 27,7 millió tonna visszaesést jelent az előző, 2010/2011. évi szezonhoz képest. Ennek oka, hogy Dél-Amerikában a betakarítás befejeződésével a vártnál alacsonyabb átlaghozamokról adtak tájékoztatást. Brazíliában a szárazság mellett gombafertőzés is rontotta a termésátlagot, így az *Oil World* elemzői további 1,5 millió tonnával 65 millió tonnára (10,3 millió tonnával kevesebb, mint egy éve) mérsékeltek a terméseredményt. Argentínában az elhúzódó szárazság és az április végi fagyok miatt ugyancsak korrekcióra szorult a kibocsátás. A legnagyobb problémát mégis az jelenti, hogy a vártnál is többen – mintegy 1 millió hektáron – hagyták parlagon a szójababtermő-területüket, ezért teljesen bizonytalan a raktárakba kerülő termés mennyisége. Ennek eredményeként a szakértők az argentin kormány 42,9 millió tonnás előrejelzését 42,5 millió tonnára változtatták.

Az *Oil World* a világ napraforgótermését 38,8 millió tonnára becsülte a 2011/2012. évi szezonra, ami 5,3 millió tonnával több, mint az előző évben. A szokatlanul magas napraforgóolaj és -dara felhasználás következtében 35,2 millió tonna olajosmag kerülhet a feldolgozóüzemekbe, ami 5,4 millió tonnával több, mint a tavalyi év termése. Korai becslések szerint, globális szinten, a napraforgó területének bővülése várható, ami a volt orosz tagállamok esetében 200-500 ezer hektárt, az Európai Unióban 100-200 ezer hektárt, az USA-ban szintén 100 ezer hektárt jelenthet. Megfelelő időjárási körülmények mellett rekord körüli, vagyis 38,8 millió tonnás termést remélnek a következő gazdasági évben.

Az *IGC* elemzői a repcemag globális kibocsátását az egy hónappal korábbi jelentésükhöz képest 500 ezer tonnával 59,3 millió tonnára mérsékeltek a 2011/2012. szezonra. Az előrejelzés szerint a következő gazdasági évben a globális termés 3 százalékkal növekedhet, elérve a 60,8 millió tonnát. Elsősorban Kanadában számítanak kimagasló, 15,4 millió tonnás repcetermesre, ami az előző évinél 1,2 millió tonnával több. Ezzel szemben a kedvezőtlen időjárási feltételek és gombafertőzés miatt az EU és Ukrajna repcemagtermése valószínűleg csökkenni fog 200, illetve 300 ezer tonnával, 18,8 és 1 millió tonnára.

Az *Oil World* elemzői szerint nehéz lesz enyhíteni az olajnövény-termelés ez évi deficitét. A hét legfőbb olajnövény (szójabab, földimogyoró, kopra, gyapot-, repce-, napraforgó- és pálmamag) globális zárókészlete soha nem látott mértékű, 21 millió tonnás csökkenését becsülik, amelyből 20 millió tonnát a szójabab, 1 millió tonnát a repcemag tesz ki. Ahhoz, hogy a 13-15 millió tonnával emelkedő keresletet zavartalanul ki lehessen elégíteni a következő, 2012/2013. évi szezonban 35-40 millió tonnával kellene növelni a kibocsátást. Ennek megfelelően a szójabab és más olajosmag, illetve ezek termékeinek ára tartósan magas lehet a terménypiacokon mindaddig, amíg nem várható kielégítő árumennyiség.

A megyei Kormányhivatalok Földművelésügyi Igazgatóságainak május 2-i jelentése szerint Magyarországon a napraforgó tervezett vetésterületének 97 százalékán került talajba a vetőmag. A Magyar Agrárkamara szerint a repce 272 ezer hektár vetésterületéből a kitártszított terület nagysága meghaladta a 100 ezer hektárt, vagyis 164 ezer hektárról takaríthatnak be olajosmagot a gazdák.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

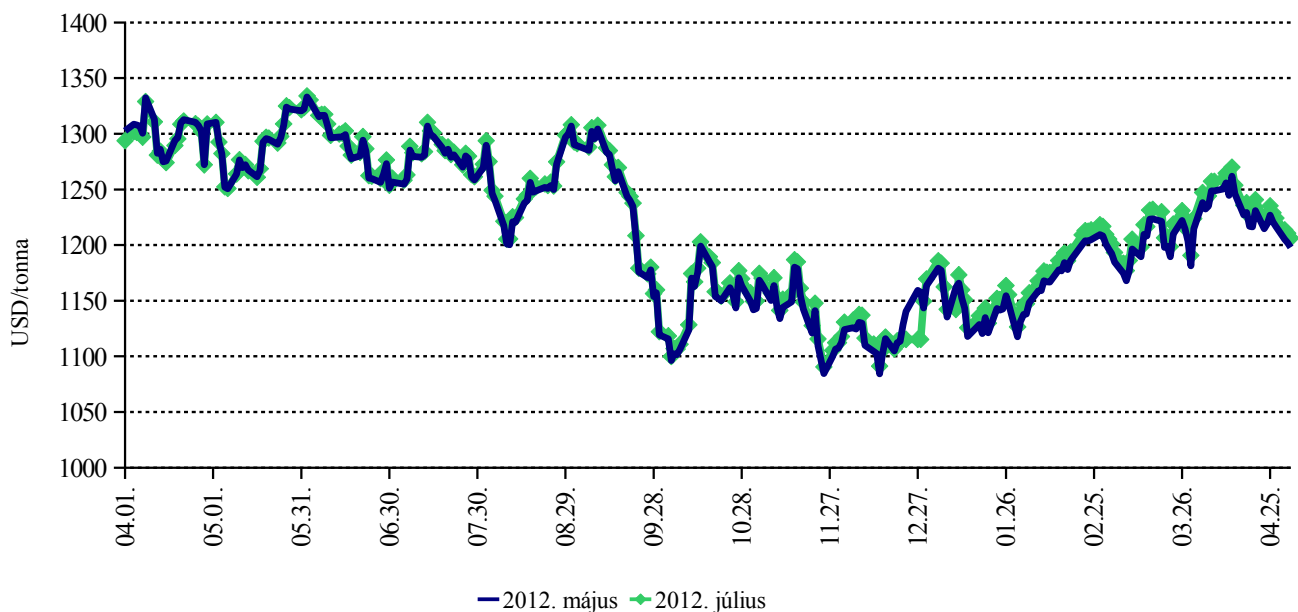
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

8. ábra: A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

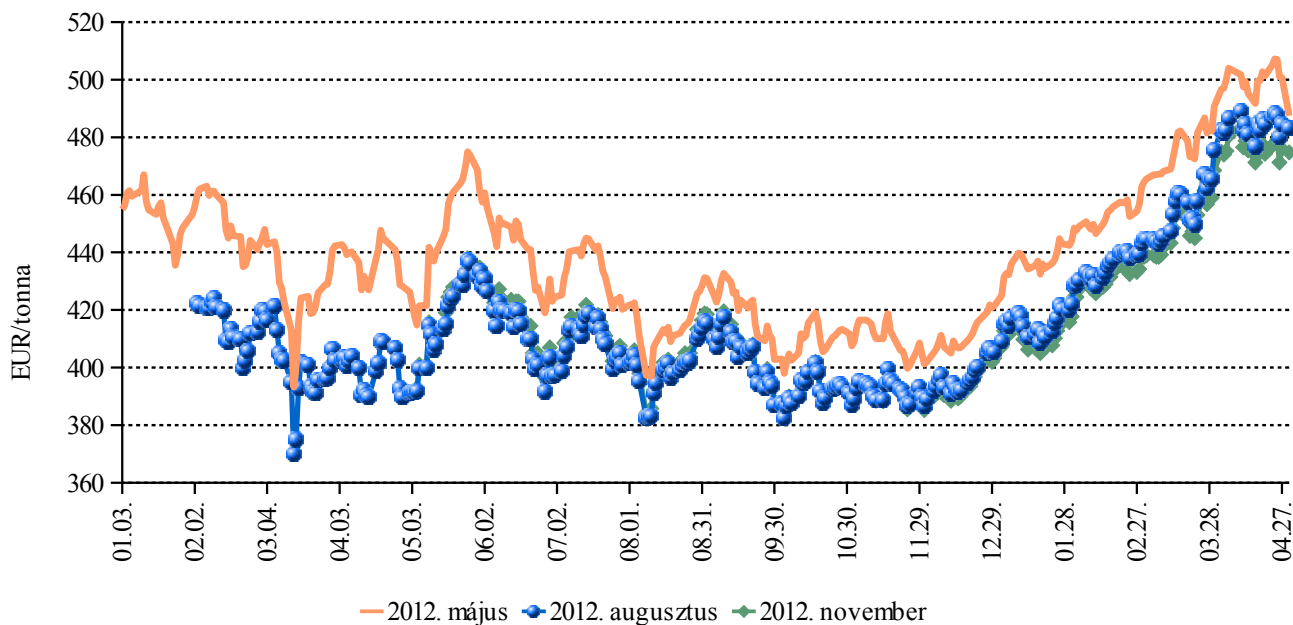
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

9. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

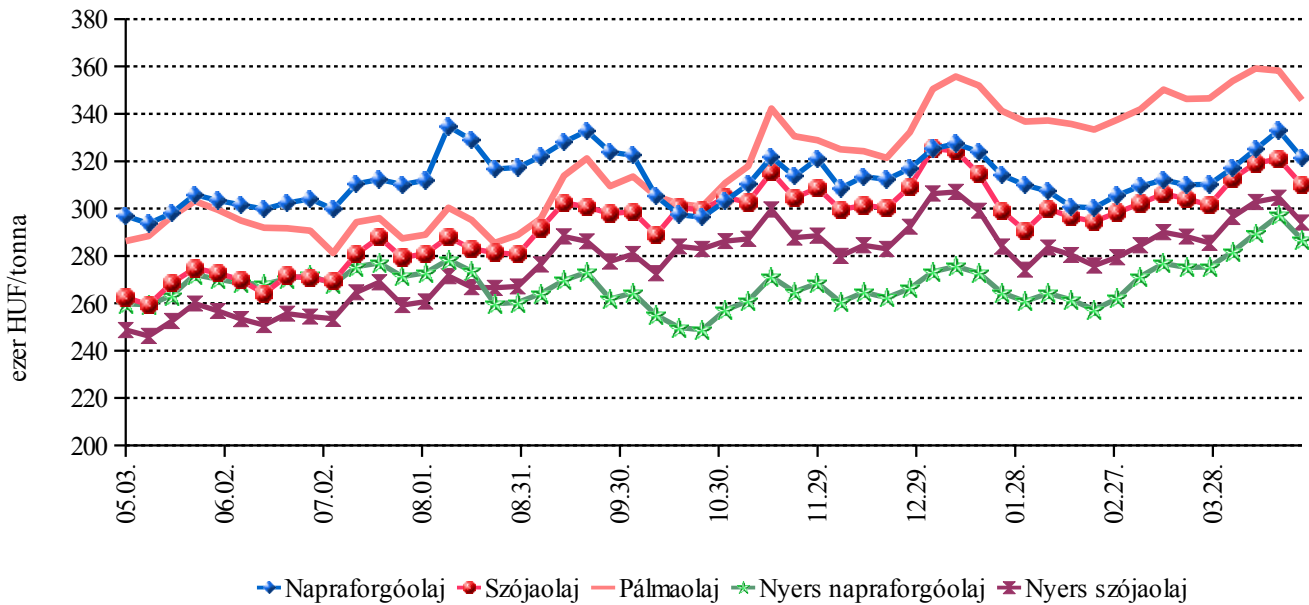
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

10. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

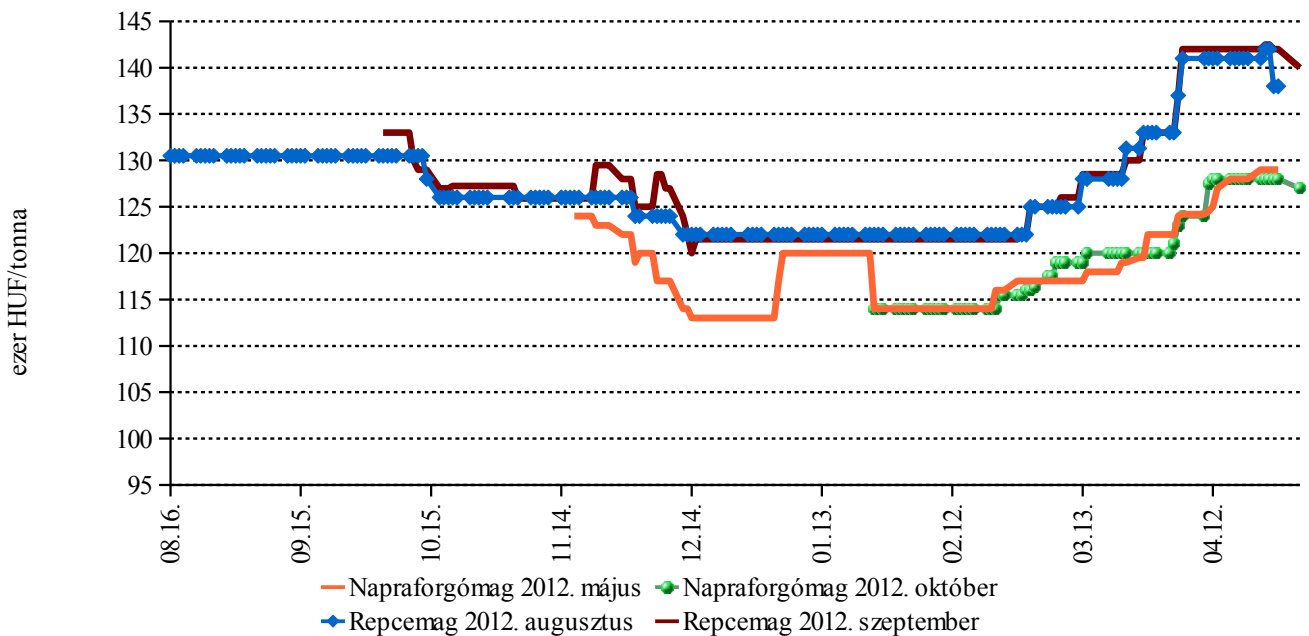
Forrás: MATIF

11. ábra: A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

12. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

8. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozóinak értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2011. április	2012. március	2012. április	2012. április / 2011. április százalék	2012. április / 2012. március százalék
Ipari napraforgómag	tonna	20 822	29 804	36 894	177	124
	HUF/tonna	125 759	118 759	119 798	95	101
Repcemag	tonna	15 110	11 053	10 783	71	98
	HUF/tonna	107 871	132 707	141 114	131	106
Nyers napraforgóolaj	tonna	193	1 109	1 767	917	159
	HUF/tonna	278 663	291 248	297 629	107	102
Napraforgódara	tonna	-	17 043	14 568	-	85
	HUF/tonna	-	40 205	41 196	-	102
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	-	4 080	5 687	-	139
	HUF/tonna	-	53 898	53 628	-	100

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A nyers növényolajok ára és jegyzése

Termék	Időpont	EU	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus			
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2012-04-17	302 564	297 145	-	-
	2012-04-24	304 938	286 911	-	-
	2012-05-01	-	-	-	282 464
Repceolaj	2012-04-17	295 085	-	-	-
	2012-04-24	298 137	-	-	-
	2012-05-01	-	-	-	-
Szójaolaj	2012-04-17	295 085	304 593	278 437	-
	2012-04-24	296 550	294 102	276 359	-
	2012-05-01	-	-	259 336	-

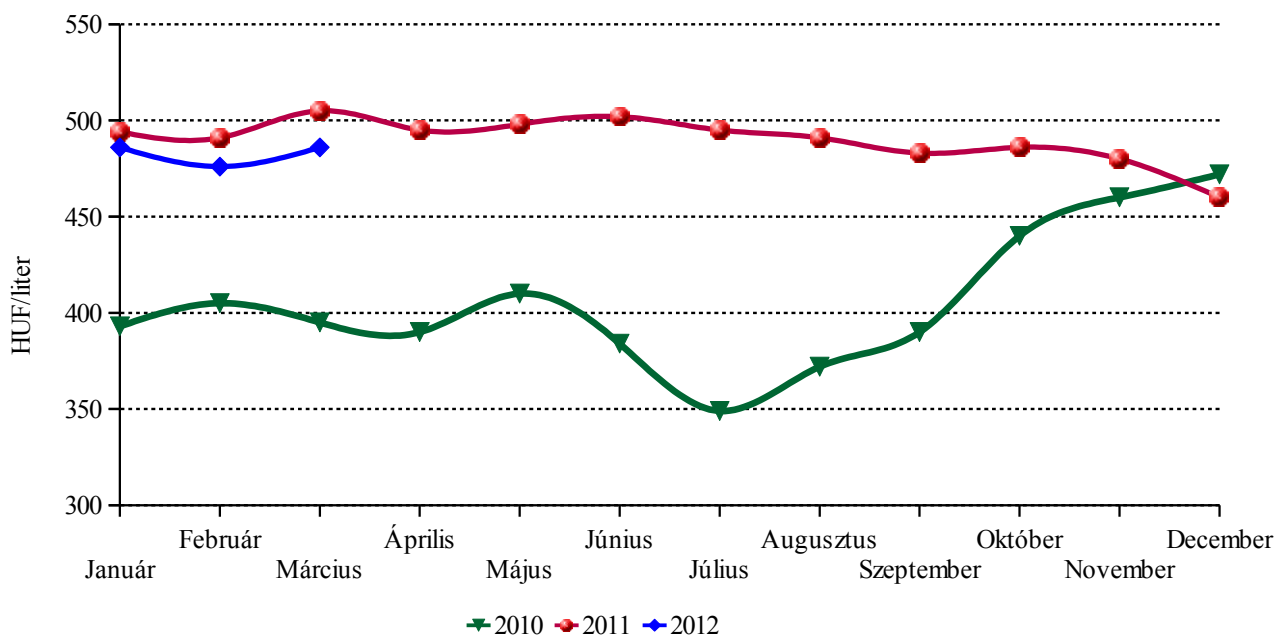
Forrás: AKI PÁIR, BLPW, Oil World

10. táblázat: Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár
Napraforgómag	2012-04-17	-	-	-	121 157
	2012-04-24	-	-	-	121 198
	2012-05-01	-	-	-	-
Napraforgódara	2012-04-17	-	-	69 259	-
	2012-04-24	-	-	69 389	-
	2012-05-01	-	-	66 874	54 639
Repcemag	2012-04-17	148 796	149 717	-	143 012
	2012-04-24	151 389	150 089	-	142 955
	2012-05-01	-	-	-	-
Repcedara	2012-04-17	-	73 160	75 217	-
	2012-04-24	-	81 392	75 359	-
	2012-05-01	-	-	72 627	-

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

13. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni és a New York-i árutőzsdéken a cukor határidős jegyzése csökkent 2012 áprilisában az előző hónaphoz képest. A londoni árutőzsdén a fehércukor front havi jegyzése 600 dollár/tonna, a New York-i árutőzsdén a nyerscukor határidős ára 500 dollár/tonna körül alakult.

A Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) 5,2 millió tonna, a *Kingsman* 8,2 millió tonna cukortöbbletet (termelés-fogyasztás) jelez a 2011/2012. gazdasági évre. A globális cukormérleg ennél kisebb, de pozitív lehet a 2012/2013. gazdasági évben is. A *Kingsman* előrejelzése szerint a többlet 4,7-5,7 millió tonnára csökkenhet a következő 18 hónapban.

Brazília, a világ legnagyobb cukorkibocsátója a globális cukortermés közel 23 százalékát biztosítja. A *Job Economica* piacelemző szerint az ország termelése 4,4 százalékkal 37,8 millió tonnára nőhet a 2012/2013. gazdasági évben. A különböző műhelyek elemzői egymástól jelentősen eltérő, 470-560 millió tonna között becslik a Brazília közép-déli régiójának cukornád-kibocsátását a 2012/2013. gazdasági évben. Ez a régió az ország összes cukornádkibocsátásának közel 90 százalékát adja. Az Ausztrál és Új-Zéland-i Bankcsoport (*ANZ*) szakértői szerint Brazília közép-déli régiójában a cukornád kibocsátásának megközelítőleg 520 millió tonnának kellene lennie a 2012/2013. gazdasági évben, szemben az előző év 494 millió tonnás termésével, hogy a cukorpiacon elkerülhető legyen a jegyzések emelkedése. Ez a mennyiség biztosíthatja, hogy a globális cukortöbblet 4 millió tonna körül alakuljon a következő szezonban.

11. táblázat: **Brazília közép-déli régiójának cukornád-kibocsátása a 2012/2013. gazdasági évben**

	millió tonna
	Kibocsátás
Canaplan	470
F.O. Licht	475-515
Macquarie	500
Archer	508
Kingsman	510
Archer	512
Job Economica	540-560

Forrás: www.sugaronline.com

Az Egyesült Államok agrárminisztériumának (*USDA*) előrejelzése szerint a globális cukortermelés 29 százaléka kerülhet nemzetközi piacra a 2012/2013. gazdasági évben. Kína cukorfelhasználása 14-14,5 millió tonna, a termelése 11,3 millió tonna lehet, ezért vélhetőleg 3 millió tonna cukrot vásárol a nemzetközi piacról a 2011/2012. gazdasági évben. Az ország cukorkibocsátása 6 százalékkal 13,1 millió tonnára nőhet a cukorrépa és a cukornád termőterületének növekedése miatt a 2012/2013. szezonban.

Az *USDA* szerint a jelentős exportőr országok közül Thaiföld és Ausztrália kiszállítása nőhet a 2012/2013. gazdasági évben. Thaiföld cukorkibocsátása 10,85 millió tonnát érhet el, amelyből 6,2 millió tonnát exportálhat. Ez csupán 3 százalékos növekedést jelent az előző szezonban külföldön értékesített mennyiséghez képest, mivel a fogyasztás nagyobb mértékben, 8 százalékkal bővül. Ausztrália exportja 150 ezer tonnával 3 millió tonnára nőhet a következő gazdasági évben. India exportja várhatóan stagnál. Az indiai kormány a folyó gazdasági évben 3 millió tonna cukrot exportál. A következő gazdasági évben ezzel egyező mennyiség kerülhet a külföldre. Ehhez legalább 25 millió tonna cukor előállításra van szükség. Ez lesz a harmadik év, amikor a világ második legnagyobb cukorfelhasználója exportál.

Az afrikai országok az élelmiszerimport csökkentésén keresztül tesznek lépéseket az infláció megfékezésére. Nigéria a cukoriparban 100 ezer új munkahely megteremtését célozta meg 2015-ig. Szudán 1 milliárd dollár értékben cukornádültetvény létesítését tervezi. Ecuador cukortermelése 7 százalékkal 605 ezer tonnára nőhet a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva.

Argentínában a száraz időjárásnak köszönhetően rekord, 2,03 millió tonna cukorkibocsátás várható a következő gazdasági évben.

A Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) szerint elsősorban India növekvő cukorkereslete miatt 28 millió tonnával 200 millió tonnára kell növekednie a globális kibocsátásnak 2020-ig.

Az Európai Unióban a kvóta feletti cukortöbblet 2011-ben 4,5 millió tonna, az Unió cukortermelése 12 százalékkal több, 17,8 millió tonna volt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az Európai Bizottság adatai alapján a fogyasztás 3 százalékos, az export 4 százalékos növekedése mellett az import 18 százalékos csökkenése

várható a 2011/2012. gazdasági évben. A termésátlag csökkenése azonban a cukor kibocsátás visszaesését okozhatja 2012-ben. Az Unióban 3,1 százalékkal 68,65 tonna/hektárra csökkenhet a cukorrépa termésátlaga az idén. Ez az elmúlt öt év átlagát 1,5 százalékkal haladhatja meg. Az uniós átlag alatt alakulhat a hozam Németországban és Hollandiában. A termésátlag jelentős növekedésére számítanak Olaszországban, valamint Magyarországon. Az EU tagállamai közül Romániában lehet a legalacsonyabb (37,02 tonna/hektár), Franciaországban a legmagasabb (90,58 tonna/hektár) a hozam.

A Brit Cukorrépa Kutató Szervezet (*BBRO*) szerint a cukorrépa vetése február végén, március elején kezdődött, azonban az erős esőzés miatt egyes területeken meg kell ismételni. Franciaországban a Termelők Szövetsége (*CGB*) szerint a cukorrépa 94 százalékát vetették el március végéig. A növény előreláthatóan 385 ezer hektárt foglal el. A Cukorrépa Fejlesztés Belga Királyi

Intézete (*KBIVB*) szerint Belgiumban a cukorrépa 34 százalékát vetették el március végéig.

A Nemzeti Élelmiszer-Biztonsági Hivatal (NÉBIH) 2012. május 2-i jelentése szerint Magyarországon 16,8 ezer hektáron végeztek a cukorrépa vetésével, ez a tervezett terület 107 százaléka. A vetésterület Fejér, Tolna és Csongrád megyékben nőtt a tervezetthez képest. A terület 68 százaléka Dunántúlon helyezkedik el, mivel Kaposváron található az egyetlen cukorgyár. Három kelet-magyarországi megyéből (Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád és Békés) a cukorrépa már az elmúlt években eltűnt a vetésterületről.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 310 forint/kg volt 2012 márciusában. Ez 1 százalékkal alacsonyabb az előző hónapoz képest. A fogyasztói árfigyelésben szereplő országok közül hasonló mértékű volt az ár csökkenése Szlovákiában és Csehországban, míg Szlovéniában és Lengyelországban stagnált a cukor ára.

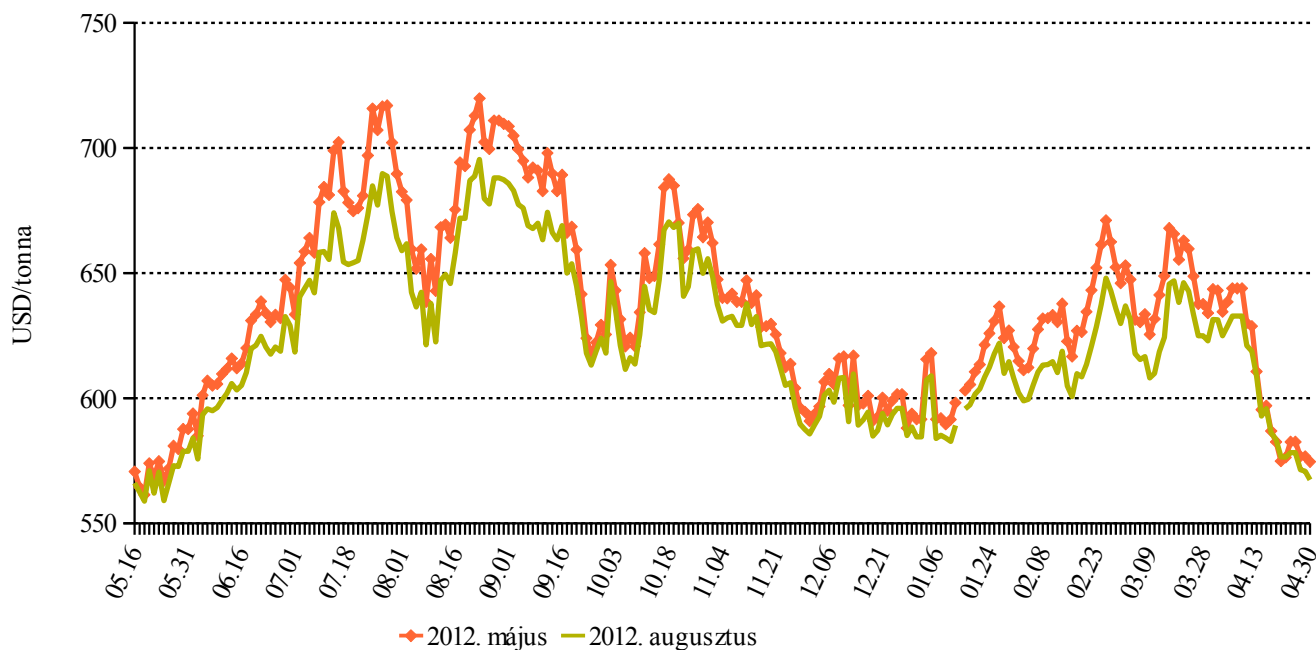
Agrárpolitikai Hírek

- A Bizottság a 356/2012/EU végrehajtási rendeletében módosította a cukor csökkentett vámtétellel történő behozatalára vonatkozó benyújtási időszakait, amelyek a mindenkor előző benyújtási időszak lejártát kö-

vető első munkanapon kezdődnek. A benyújtási időszakok 2012. május 23-án és 2012. június 6-án brüsszeli idő szerint déli 12 órakor érnek véget.

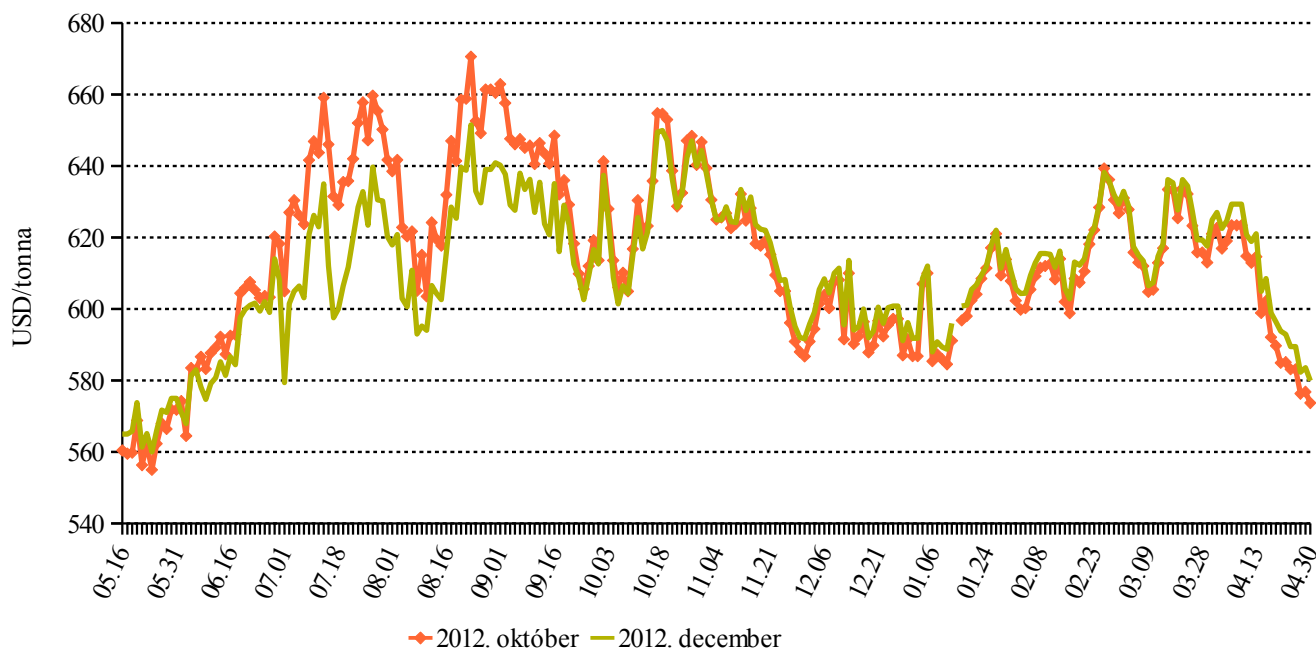
- Az Európai Bizottság 353/2012/EU végrehajtási rendelete szerint 2012. április 23-tól a nyers répacukor irányadó ára 43,62 euró/100 kg-ra csökkent, míg a fehér-cukoré 39,53 euró/100 kg maradt.

14. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

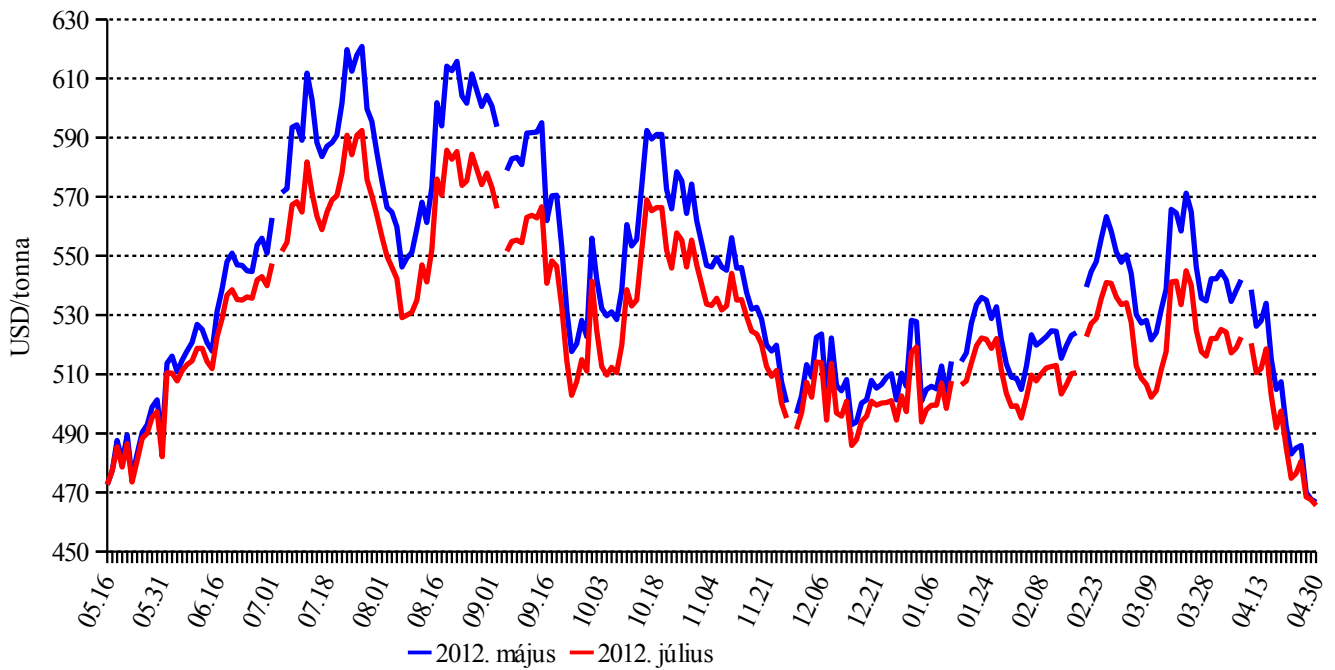
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

15. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

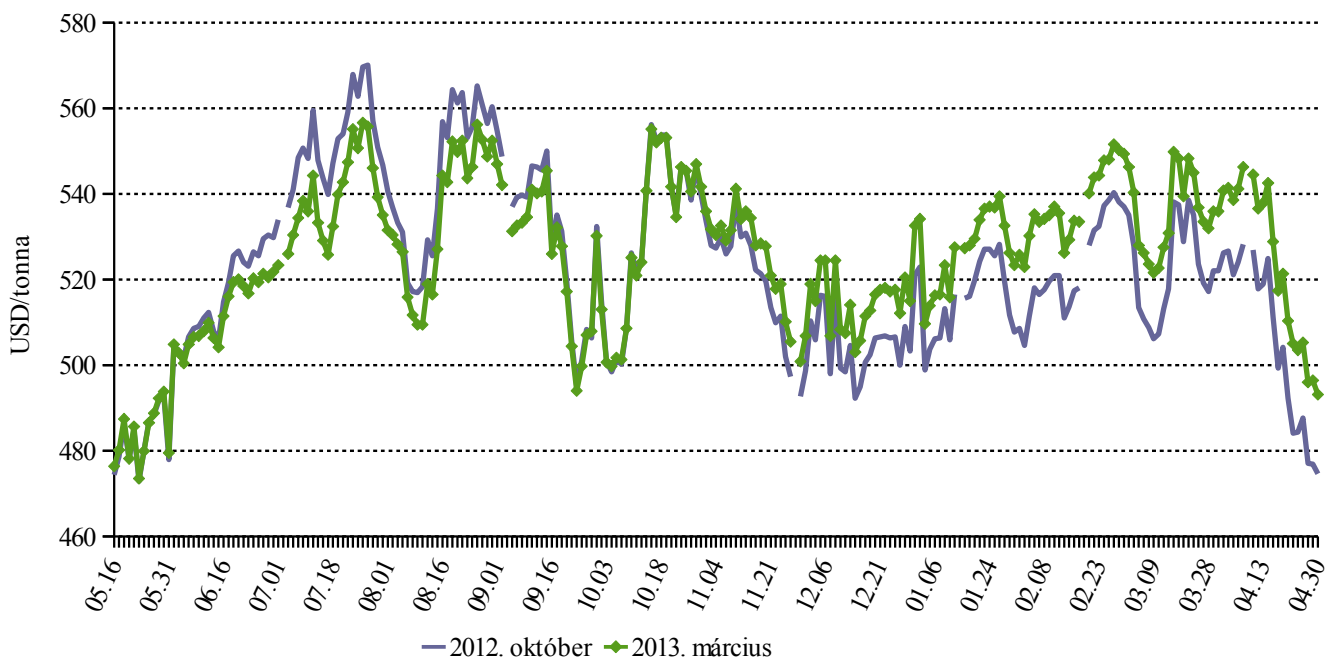
Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

16. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

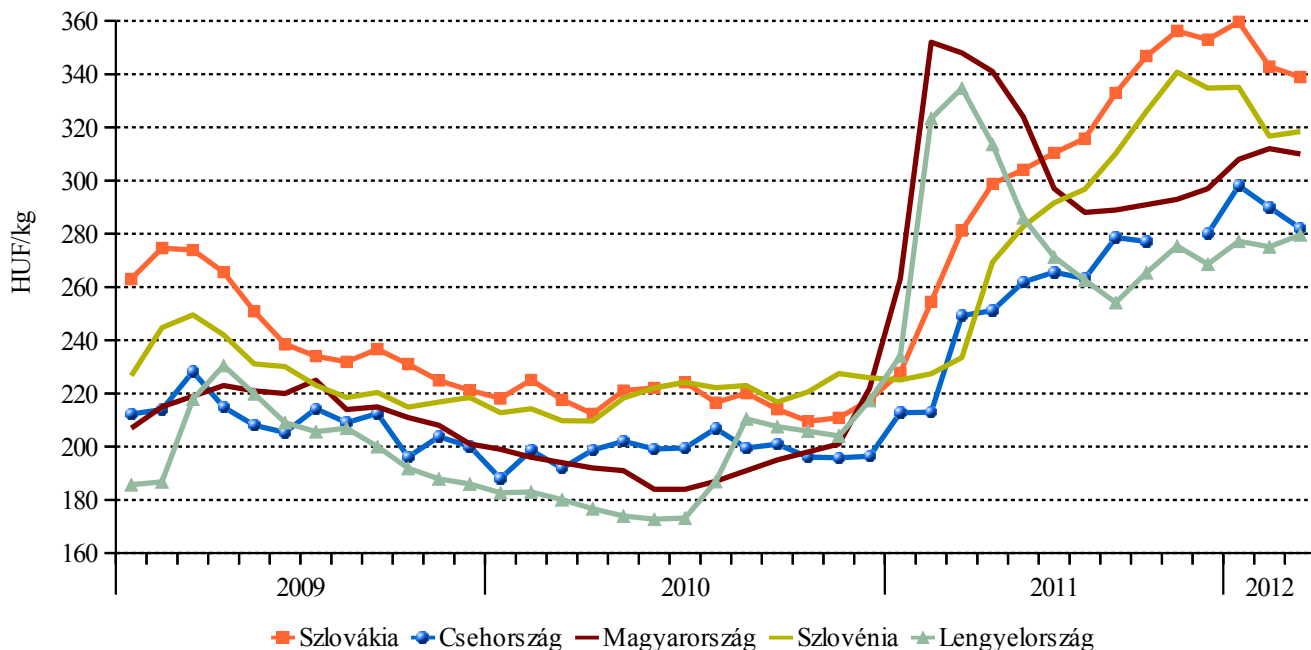
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

17. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

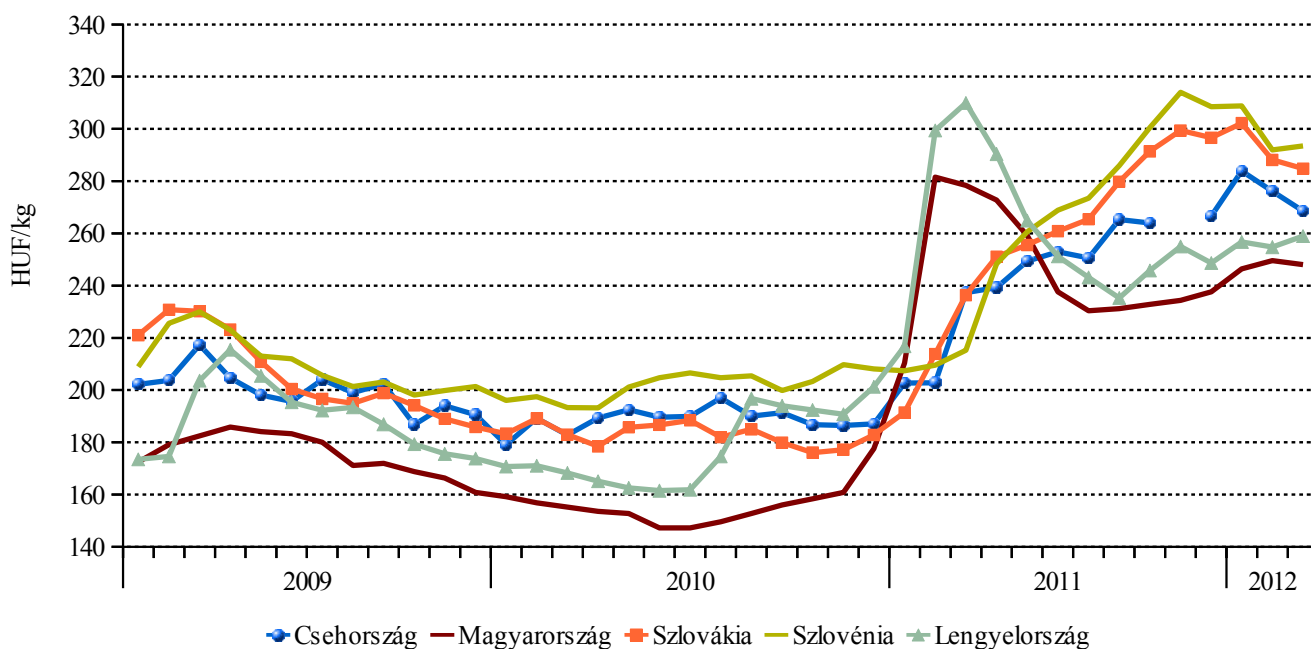
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

18. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára néhány országban

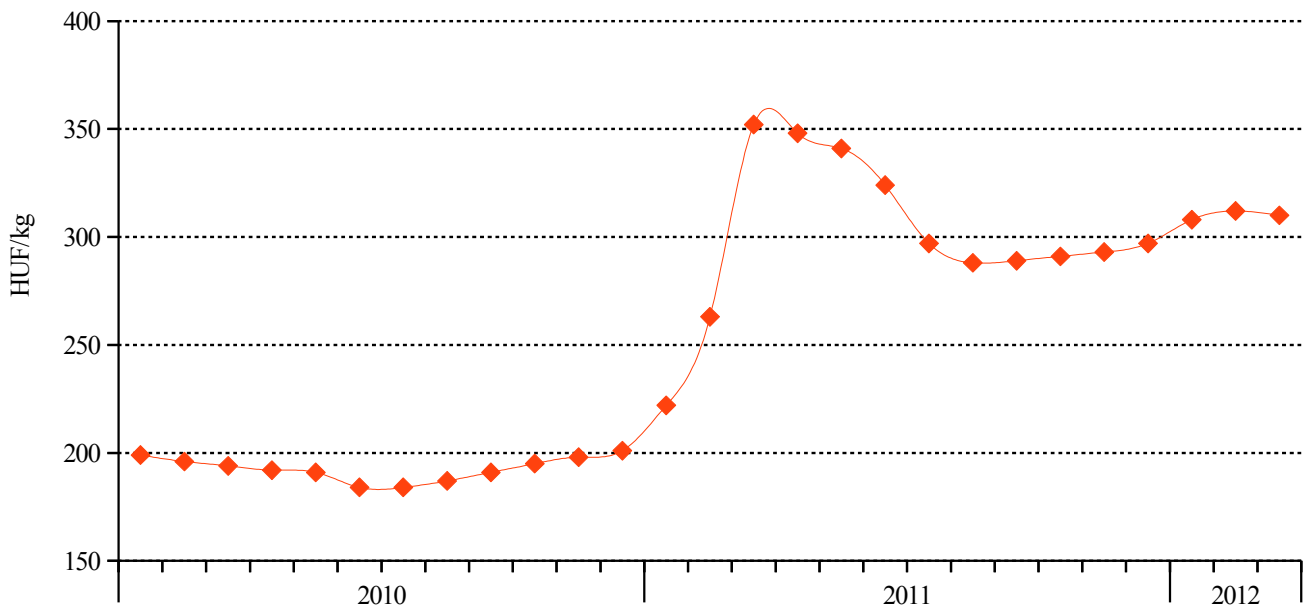
Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

19. ábra: A kristálycukor áfa nélküli fogyasztói ára néhány országban

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, ČSÚ, GUS

20. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

Forrás: KSH

